

Paonori Carasiaquë ya'huëpisopita ninshitërinso'

Carasiaquë imapisopita quirica a'patërinso'

¹ Ca Paonoco ninshitaranquëma', ni'co'. ¿Noyanquëma' canpitanta? Noya canta' ya'huarahüë. Quisocristo acorinco nanamën a'china'huaso marë'. Co piyapi'sa' inahuara nohuanton a'parinacohüë' a'china'huaso marë'. Co inapita acorinacohüë'. Tata Yosë chachin acorinco. Ina nohuanton, Quisocristo nanopiantarin huachi. Nani nanopiantohuachina, ina chachin nanan quëtërinco a'china'huaso marë'. ² Ya'ipicoi isëquë imaraisopitaro'coi chachin nanan a'patarainquëma'. Canpitanta' Carasia parti ya'huëramasopita imarama' ni'ton, ninshitaranquëma'. ³ Inaora nohuanton, Tata Yosë catahuainquëma'. Asanocancainquëma'. Sin-iore Quisocristonta' inachachin catahuainquëma'. ⁴ Oshanënpoa' inquitinpoaso marë' Quisocristo chiminin. Inaora nohuanton, ya'huërëtërinpoa'. Notohuaro' piyapi'sa' co noyahuë' yonquipi. Ama inapita pochin cancantacaso marëhuë' chiminaton, anoyacancantërinpoa'. Tata Yosë nohuanton, nicha'ërinpoa'. ⁵ “¡Ma noyacha Tata Yosëso paya!” itahua'. Ama onporonta' ina naniantahuasohüë'. Amen.

Quisocristoíchin imacaso' ya'huërinso'

⁶ Yosë ayonquirinquëma' imacamaso marë'. Quisocristo inaora nohuanton

nosoroatēnquēma', catahuarinquēma' ni'ton, imarama'. Imapiramahuē', a'naroáchin ina naniantatoma', nisha nanan yaimarama'. Ina yonquiato, pa'yanahuē. ⁷ Co a'na nanan, iyaro'sa', ya'huērinhuē' cha'écaso marē'. Quisocristoíchin anoyacancantērinpoa'. Ina imapatēhua', oshanēnpoa' inquitarinpoa'. Inasáchin yonquipiramahuē', a'napita huēcatorna', nisha nanan a'chintarinēnquēma'. Napoaton nisha nisha yonquiarama'. Yanonpintērinēnquēma'. “Co Quisocristoráchin yonquicaso' ya'huērinhuē',” itērinēnquēma'. ⁸ Quiyanta' nisha nanan a'chinai naporini, Yosē ana'inchitoncoihuē'. Anquēni tēranta' nisha nanan a'chinin naporini, Yosēri ana'inchitonhuē'. “Quisocristoíchin nicha'ērinoa',” itēranquēma'. ⁹ Iráca inachachin sha'huitērainquēma'. Iporaso' naquēranchin sha'huitantaranquēma'. “Quisocristoíchin anoyacancantērinpoa',” ta'toma', imarama'. Inso tēranta' nisha nanan a'chintohuachinquēma', Yosēri chiníquēn ana'inchin, tēnahuē'.

¹⁰ Co piyapi'sa' noya nicainacoso marē' a'chinahuē'. Yosē noya nicainacoso marē' a'chinahuē. Piyapi'sa' pa'yatinacoso marē' na'con na'con yonquirahuē naporini, co Quisocristo natēitohuē'.

Paono ya'nan imarinso'

¹¹ No'tēquēn iyaro'sa' sha'huitaranquēma'. Iráca quēran huarē' co piyapi yonquirinso' a'chintēranquēmahuē'. ¹² Quisocristo chachin nanamēn anitotērinco. Co a'na piyapi

sha'huitërincohuë'. Co insonta' ina nanamën a'chintërincohuë'. Inaora chachin anitotërinco.

13 Iráca naporahuëso' nani natantërama'. Co'huara Quisocristo imashatërapohuë', cotio nanan imarahuë. Ina imato, Quisocristo imapisopita no'huirahuë. Chiníquën aparisitërahuë. Ata'huanta'huaso' yonquipirahuë'. 14 Cotioro'sa' napopiso' chiníquën imato, inasáchin yonquirahuë. Carë' napopináchin pi'ipitopiso' noya natëpirinahuë', caso' na'con na'con natërahuë. Nani ma'sha shimashonëhuëpita a'chinpiso' yanatëpirahuë'.

15-16 Yosë nosoroatonco, nohuantërinco hui'nin imaca'huaso marë'. Co'huara nasichátërapohuë', yonquirinco nanamën a'china'huaso marë'. Inaora nohuanton, nosororinco ni'ton, hui'nin anohuitërinco nisha piyapi'sa' pënëna'huaso marë'. Ina marë' acohuachincora, co piyapi'sa' paaparahuë' a'chintinacoso marë'. 17 Ca'tano'sa' Quirosarinquë ya'huëpirinahuë', co inatohua' pa'nahuë' nonta'huaso marë'. Inapita'ton acopirinhüë', Yosë nani sha'huitërinco ni'ton, co inapita tëranta' natanconahuë'. Co hua'qui quëranhuë' Arapia parti paato, Quisocristo nanamën yonquiarahuë. Ina quëran Tamascoquë paantarahuë.

18 Cara pi'ipi quëran Quirosarinquë pa'nahuë Pitro nohuita'huaso marë'. Cato simana pochin pëinënuë yacaparahuë. 19 Naporo' Santiaconta' nohuitërahuë. Quisocristo iin inaso'. Inapitasáchin nontërahuë. A'napita ca'tano'saso' co ni'nahuë'. 20 Yosë ni'sárinco, no'tëquën ninshitaranquëma'. Co nonpintaranquëmahuë'.

21 Ina quëran Siria parti pa'nahuë a'chinapo. Sirisia partinta' pa'nahuë. 22 Cotia parti ya'huëpisopitaso nipirinhüë' co nohuichatërarinacohüë'. Inatohua' na'a Quisocristo imapisopita ya'huëpirinahuë', co nohuitërinacohüë'. 23 Topinan natantërinaco. "Íráca Paono aparisitërinpoa'. Yatëpapirinpohüë', iporaso' inanta' imarin. Quisocristo nanamën a'chinarin huachi," topi, natantopi. 24 Ina natantahuatona', "¡Ma noyacha Tata Yosëso' ni'ton, Paononta' imarin paya!" topi.

2

Quisoso ca'tano'sanënpitarë' ninontopiso'

1 Shonca catapini pi'ipi quëran naquëranchin Quirosarinquë paantarahuë. Pirnapi ca'taninco. Titonta' quëparai. 2 Yosë ayonquirinco paca'huaso' ni'ton, pa'nahuë imapisopita nonta'huaso marë'. Ansiano'sarachin niyontonpachinara, sha'huitërahuë. "Caso' nisha piyapi'sa' a'chintohuato, Quisocristoíchin imacaiso' ya'huërin, ténahuë. Íráca pënëntërinso' imacaiso' co a'chintërahuë'," itërahuë. "Co no'tëquën a'chinanhuë'," itërinaco naporini, topinan quëran a'chinchitënquëmahuë', ténahuë yonquiato. Ansiano'saso nipirinhüë' "Noya a'chinan," itërinaco. 3 Titonta' nisha piyapi nipirinhüë', inatohua' quëparahuë. Co marca ya'huëtopirinhüë', ansiano'sari noya ni'pi. "Marca niacotëquë'," co itopihüë'. 4 A'naquën cotioro'saso nipirinhüë', "Quiyanta' imarai," taponaraihuë', co Quisocristoráchin imapihuë'. Íráca pënëntërinsona' imapi. Yasha'huirapitonacoi,

niyontonpiso pëiquë ya'conpi Quisocristo imatoi naporaisopita nicacaiso marë'. "Íráca pënëntërinsona' natëcaso' ya'huërin," ta'tona', yaanishacancantërinacoi nisha nisha natëca'huaiso marë'. ⁵ Napotopirinacoihuë', co pi'pian tëranta' nohuantëraihuë'. "Quisocristoíchin anoyacancantërinpoa'," itërai. Canpitanta' no'tëquën yonquicamaso' nohuantërai. Napoaton nisha a'chintohuachinacoira, co manta' natëraihuë'.

⁶ Ansiano hua'ano'saso' nipirinhüë', co nisha sha'huitërinacohüë'. Chiniquën nanantopirinahuë', co tē'huatërahuë'. Napopináchin Yosë ni'ninpoa'. ⁷⁻⁸ "No'tëquën a'chinan," itërinaco. Pitrori a'chintohuachina, Yosë nohuanton, na'a cotioro'sa' Quisocristo imasapi. Carinta' a'chintohuato, Yosë nohuanton, na'a piyapi'sa', nisha nisha niponaraihuë', imasapi inahuanta'. Napoaton ansiano'santa' noya nontërinaco. "Yosëri Pitro acorin cotioro'sa' a'chintacaso marë'. Quëmaso nipirinhüë' acorinquën nisha piyapi'sa' a'chintacaso marë'," itërinaco.

⁹ Santiago, Pitro, Coansha, inapitaso' chini chiniquën nanantopi ni'ton, sha'huitërinacoi. "Yosë na'con catahuarinquën. Ina acorinquën nisha piyapi'sa' a'chintacaso marë'," ta'tona', sē'quërinaco. Pirnapinta' sē'quëpi. "Canpitaso' nisha piyapi'sa' a'chintoco'. Quiyaso nipirinhüë' cotioro'sa' a'chintarai," itohuachinacoira, "Noyahua'," itërai. ¹⁰ "Ama sa'ahuaro'sa' naniantocosohüë'. Imapisopita a'chintoco' ma'sha quëtacaso'," itërinacoi. "Co'chi naniantaraihuë' paya. Nosororai quiyarinta',"

itërahuë.

Paonori Pitro pënëninso'

¹¹ Ina quëran Pitro Antioquiaquë pa'pachina, Quisocristoíchin anoyacancantërinpoaso' nito-taponahuë', tëhuërin. Napoaton niyontonpiguë chachin pënënahuë. Ina sha'huichinquëma' nitotoco'. ¹² Inaquë nisha piyapi'sa' ya'huëpi. A'naquën Quisocristo imapi. Inapitaso' co cotio piyapihuë' ni'ton, ya'ipi cosharo' ca'pi. Cotioro'santa' inaquë ya'huëpisopita Quisoso imapachinara, co huachi cosharo' a'popihuë'. Napopináchin coshatopi. Pitronta' inapitarë' coshataton, co ma'sha a'porinhuë'. Ina quëran a'napita cotioro'sa' Quirosarin quëran canquipi. Santiaco imarinsopita inahuaso'. “Quiyanta' Quisocristo imarai,” taponaraihuë', iráca pënëntopiso' yonquiatona', ma'sha a'popi. Inapita huë'pachinara, Pitro co huachi nisha piyapi'sarë' coshatërinhuë'. Marca pa'yatopisopita të'huataton, nisha coshatërin. ¹³ Ya'huëhuano'santa' cotioro'sa' nipisopita Pitro nicatona', nisha coshatopi. Pirnapinta' Pitrorë chachin nisha coshatërin. Quisocristo nanamën nitotaponaraihuë', co no'tëquën imapihuë'. ¹⁴ Ina ni'sahuato, ya'ipi piyapi ni'tërantapaiquë Pitro chiníquën pënënahuë. “Cotio piyapinquën niponahuë', Quisocristo imaton, iráca pënëntërinso' naniantëran. Nisha piyapi'sarë'quën coshataponahuë', iporaso' naquëranchin ma'sha a'poantaran. Ina pochin nicon, piyapi'sa' anishayonquiaran. ‘Co Quisocristoíchin nicha'ërinpoahuë' nimara. Iráca pënëntërinsona' natëcaso' ya'huërin,' ta'ona',

nonanarinénquën. ¿Nisha piyapi'santa' cotioro'sa pochin yaatarantëran ti?

Quisocristo natëhuatëhua', Yosë nicha'ërinpoaso'

¹⁵ Canpoaso' hua'huatërëhua quëran huarë' cotioro'sanpoa' ninëhua'. Co nisha piyapinpoahuë'. 'Co oshahuano'sanpoahuë', nitërëhua'. ¹⁶ Napopirëhuahuë', Moisësë pënëntërinso' natëhuatëhua', co ina marë' Yosë noya ni'sarinpoahuë'. Quisocristoíchin imapatëhua', noya ni'sarinpoa'. Napoaton canpoanta' Quisocristo natërëhua' oshanënpoa' inquitinpoaso marë'. Co inso tëranta' pënëntërinso' natërinso marë' Yosë'pa' pa'sarinhuë'. Quisocristoráchin nicha'ërinpoa'.

¹⁷ 'Quisocristo nicha'ësarinpao', ta'tëhua', imari-huarahuë', iráca pënëntërinso' imaantahuatëhua', ¿Quisocristo napoahuarë' aoshahuaninpoa' ti? Co onporonta' ina pochin yonquicaso' ya'huërinhuë'.

¹⁸ Iráca pënëntërinso' nani naniantërëhua'. Naquëranchin ina yonquiantahuatëhua', co Yosë natëarihuahuë'. Quisocristoíchin yonquicaso' ya'huërin. ¹⁹ Iráca canta' pënëntërinso' imapirahuë', co nanitërahuë' no'tëquën natëca'huaso'. Co ina imato noya cancantërahuë'. Oshahuanato, chimipi pochin cancantërahuë'. Napoaton iráca pënëntërinso' naniantërahuë Yosëíchin yonquica'huaso marë'.

²⁰ Quisocristo corosëquë chiminin. Ina imato, canta' corosëquë chiminahuëso pochin ninahuë. Iráca yonquirahuëso' naniantërahuë. Napoaton co huachi oshahuanaca'huaso' ya'huërinhuë'. Iporaso' Quisocristoíchin yonquirahuë. Co huachi

caora nohuanto ma'sha ninahuë'. Quisocristo ya'coancantërinco ni'ton, catahuarinco noya nica'huaso'. 'Nani tahuëri Yosë hui'nin çachin catahuarinco,' ta'to, noya cancantërahuë. Inaso' pa'pi nosororinco. Nosoroatonco, ya'huërënamëhuë chiminin. ²¹ Inaora nohuanon, Yosë nosoroatonpoa', hui'nin a'paimarin chiminacaso marë'. Co ina naniantërahuë'. Inasáchin imarahuë ni'ton, Yosë noya ni'sarinco huachi. Iráca pënëntërinso' natëréhuaso marë' noya ni'ninpoa' naporini, topinan quëran Quisocristo chimiintonhuë'," itërahuë.

3

Iráca nanan naniantatëhua', nasha nananáchin imahua'

¹ Co no'tëquën iyaro'sa' yonquiramahuë'. ¿Inta' ahua'yantatëinquëma', anishacancantërinquëma'? tënahuë yonquiato. "Quisocristo corosëquë patanantopi. Canpoa marë' chiminin," itërainquëma'.

A'ninquëchin quënanëso pochachin sha'huitohuatëinquëmara, natanama'. "Ina pochin chiminaton, oshanënpoa' inquitërinpoa'," ta'toma', Quisocristo imarama'.

² Isoíchin yanitotërahuë. ¿Ma'ta' imarama' ni'ton Ispirito Santo ya'coancantërinquëma'? Iráca pënëntërinso' natëhuatama', ¿Ispirito Santo ya'coancantërinquëma' ti? ¡Co'ta, Quisocristo nanamën natanatoma' natëhuatama', ya'coancantërinquëma'! "No'tëquën nontërinpoa'," ta'toma', natërama'. Ina imapatama', Ispirito Santo ya'coancantatëinquëma', na'con catahuarinquëma'.

³ ¿Onpoatomata' iporaso' co huachi no'tëquën

yonquiramahuë'? Naquëranchin iráca pënëntopiso' yanatëantarama'. Ya'nan imapoma', co canpitaora nanitëramahuë' Yosë huëntonëinquë ya'conacamaso'. Ispirito Santo aya'coninquëma'. Ipora huanta' co canpitaora nanitaramahuë' noya noya imacamaso'. ⁴ Imaramaso marë' Ispirito Santo na'con catahuapirinquëmahuë'. Quisocristo naniantohuatama', topinan quëran catahuarinquëma'. Napoaponahuë', co Quisocristo naniantaramahuë', topirahuë'. ⁵ “Quisocristoíchin anoyacancantërinco,” topatama', Ispirito Santo ya'coancantërinquëma'. Inapotohuachinquëma', achinicananinquëma'. Catahuarinquëma' ni'ton, nani ma'sha nanitaparama'. Co iráca pënëntërinso' natëramaso marë' catahuarinquëmahuë'.

⁶ Isonta' yonquico': iráca Apraan Yosë natërin. “No'tëquën nontërinco. Sacai' nininsonta' nanitaparin,” topachina, Yosëri noya ni'nin. ⁷ Iporaso' canpoanta': “Yosë no'tëquën nontërinpoa' ni'ton, imasarahüë,” topatëhua', Apraan pochin cancantarihua'. Ina pochin cancantohuatëhua', Yosë noya ni'sarinpoa'. Inanta' iyaro'sa' nitotoco'. ⁸ Co cotioro'saráchin Yosëri nohuantërinhuë'. Nisha piyapi'santa' imapachina', noya ni'sarin. Noya nicon, co oshanëna marë' ana'intarinhüë'. Iráca iso noya nanan ninoton, Apraan itapon: “Nisha nisha piyapi'santa' quëma pochin cancantohuachina', na'con catahuaarahüë,” itërin Yosëri. Quiricanën quëran naporin. ⁹ Apraan Yosëri sha'huitërinso' topinan natëcharinso marë' Yosëri na'con catahuarin. Inapochachin

canpoanta' Quisocristo nanamën topinan natëcharëhuaso marë' catahuarinpoa'.

¹⁰ Moisësë iráca pënëntërinso' yaimapatama', ana'intinquëmaso' ya'huërin. Co ya'ipi natëramahuë' ni'ton, Yosë ana'intarinquëma'. Iráca quiricanën quëran naporin: “Co ya'ipimiáchin natëhuatamacohuë', chiníquën ana'intaranquëma'. Parisitopiquë a'paranquëma',” tënin.

¹¹ “Pënëntërinso' natëto cha'ësarahuë,” co ta'caso' ya'huërinhuë'. Ina pochin cancantohuatëhua', co Yosë noya ni'sarinpoahuë'. Quiricanën quëran no'tëquën sha'huitërinpoa': “Cancanënpoa quëran huarë' natëtohuatëhua', Yosë noya ni'sarinpoa ni'ton, noya nanpimiatarihua',” tënin quiricanënguë. ¹² Cato' nanan ya'huërin.

Co cato chachin imacaso' ya'huërinhuë'. Iráca pënëntërinso' natëhuachina', inasáchin natëcaso' ya'huërin. Moisësë sha'huitërinpoa': “No'tëquën natëcaso' ya'huërin. No'tëquën natëhuatëhua', noya nanpimiatarihua',” tënin. Ina nanan imapatama', co Quisocristo nanamën imaramahuë'.

¹³ Co nanitërehuahuë' no'tëquën natëcaso' ni'ton, ana'intinpoaso' ya'huërin. Quisocristoso nipirinhuë' nicha'ërinpoa'. Canpoa' ya'huërenamënpoa' chiminin. Ina, Yosëri ana'intërin. Quiricanën quëran naporin: “Piyapi pa'pi co noyahuë' nipachina, naraquë achinpirahuatë', chiníquën ana'intëre'. Nani Yosëri a'porin,” tënin quiricanënguë. Canpoaso' ana'intinpoaso' ya'huëpirinhuë', naraquë chachin Quisocristo apatanantohuachinara, oshanënpoa marë' parisitërin. Inaquë parisitaton, nicha'ërinpoa'.

¹⁴ “Yosë no'tëquën nontërinco,” tënin Apraan.

Ina tēninsō marē' Yosēri noya ni'nin. Nisha piyapiro'sarinta' imacaiso marē' Quisocristo chiminin. Ina natēhuachinara, Yosēri noya ni'nin. Ya'ipinpoa' Quisocristo imapatēhua', Ispirito Santo ya'coancantarinpoa'. Iráca Yosē sha'huirinso pochachin ya'coancantarinpoa'.

Yosē sha'huirinso'

¹⁵ Ni'cochi iyaro'sa'. Iso pochin sha'huichinquēma' yonquicamaso marē'. Ma'sha mapatēra, quirica quētērinēnpo'. Quētohuachinēnpora, hua'ani nininēn acorahuaton, hui'sharin. Ina quēran co insonta' nanitērinhuē' canpiacaso'. Co aquētē' ninshitacaso' ya'huērinhuē'. Naporahuaton, co tapicaso' ya'huērinhuē'. Ya'nan ninshitērinsoráchin ya'huēmiatarin. ¹⁶ Inapochachin iráca Yosēri nontaton, Apraan sha'huitērin: “Caora nohuanto, nóya catahuanquēn. Quēma shiparionta' catahuanahuē ya'ipi piyapi'sa' anoyacancantacaso marē',” itērin. A'naíchin shiin yonquiaton, naporin. Quisocristo ninoton, napotērin. ¹⁷ Iráca Apraanē' anoyataton, itapon: “A'na tahuēri quēma shiparin ya'huēhuachin, ya'ipi piyapi'sa' anoyacancantarin. Caora nohuanto, nicha'ēsarahuē. No'tēquēn nontaranquēn. Co onporonta' naniantarahuē',” itērin Yosēri. Ina quēran catapini pasa cara shonca pi'ipi na'huēhuachina, cotioro'sa' pēnēnin nani ma'sha natēcaiso marē'. Pēnēnpirinhuē', Apraanē' iráca anoyatērinso' co naniantērinhuē'. Yosēri nani sha'huitohuachina, co onporonta' nonpininhuē'. ¹⁸ Iráca Yosēri sha'huitērin. “Caora

nohuanto, piyapi'sa' nicha'ésarahuë," itërin. Iráca pënëntërinso' natëtë' cha'écaso' ya'huërin naporini, co inaora nohuanton Yosë nicha'ëitonpoahuë'.

19 ¿Ma'marëta' nipachin pënëntërinso nanan ya'huërin? Co topinan quëran cotioro'sa' pënëninhuë'. Oshahuanëhuaso' anitotinpoaso marë' pënënin. Quisocristo nasitaquë huarë' pënëntërinsoachin ya'huërin imacaiso'. Quisocristo nasitohuachina, iráca Apraan sha'huitërinso chachin o'marin. Yosë pënëntohuachina, anquëniro'sa' a'paimarin Moisësë sha'huitacaso marë'. Ina quëran Moisësëri piyapi'sa' sha'huitërin.

20 Nipirinhüë', Apraan nontohuachina, co anquëni a'paimarinhuë'. Co piyapi tëranta' a'parinhüë' sha'huitacaso marë'. Inaora chachin no'tëquën sha'huitërin.

Maistro pochin nininso'

21 Ina pochin ni'quëhuarë' Moisësë pënëntërin ni'ton, ¿Yosëri Apraan sha'huitërinso' tapirin ti? Co naporinhüë'. Pënëntërinso' noya noya nicatedon, anoyacancantërinpoa' naporini, ina natërehuaso marë' Yosë noya ni'itonpoahuë'.

22 Nipirinhüë', co insonta' nanitërinhuë' no'tëquën natëcaso'. Ya'ipinpoa' oshahuanëhua'. Ina marë' ana'intinpoaso' ya'huërin, ténin Yosë quiricanën quëran. Napoaton Quisocristoráchin nanitaparin anoyacancantinpaso'. Inasáchin imapatëhua', Yosë noya ni'sarinpoa'.

23 Co'huara Quisocristo imacaso' tahuëri naniyatërasohüë' Moisësë pënëntërinso' hua'anëntatë pochin nitërinpoa' ama aquëtë' oshahuanacaso marëhuë'. Oncorapirinpoaso

pochin nitërinpoa'. Quisocristo nasitaquë huare' pënëntërinsoachin ya'huërin ama Yosë naniantacaso marëhuë'. ²⁴ Ni'cochi. Hua'huaro'sa' co yonquipihuë' ni'ton, na'con pënënacaso' ya'huërin. Inapochachin iráca Moisésë na'con pënëninpoa'. Maistro pochin pënëninpoa' oshahuanëhuaso' ayonquiinpoaso marë'. Co pënëntërinso' natëcaso' nanitërehuahuë' ni'ton, Quisocristo huachi yonquiarëhua'. Ina imapatëhua', anoyacancantarinpoa'. ²⁵ Iporaso' nani Quisocristo o'marin ni'ton, co huachi maistro pochin nininso' nohuantarihuahuë'.

²⁶ Iporaso' Quisocristo imapatëhua', hui'ninpita pochin Yosë ni'ninpoa'. ²⁷ Ya'ipinpoa' Quisocristo natëhuatëhua', huëntonënuquë chachin aya'coninpoa'. Ya'conpatëhuara, “Quisocristoíchin imasarahuë huachi,” ta'tëhua', aporihuanëhua'. Nasha a'morëso pochin ninëhua' ni'ton, Quisocristo pochin yonquiarihua'. ²⁸ Yosëso' co nisha nisha yonquirinpoahuë'. A'naquënpoa' cotio piyapinpoa', a'naquëonta' nisha piyapi'sa'. A'naquëonta' patrono'sa', a'naquënso' piyapinënpita. A'naquën sanapi'sa', a'naquënpoa' quëmapinpoa' nipirëhuahuë', ya'ipinpoa' Quisocristo imapatëhua', a'na huëntoínchin pochin ninëhua'. ²⁹ Quisocristo imapatëhua', Apraan shinpitanpoa' ninëhua' canpoanta'. Apraan sha'huitërinso pochachin na'con catahuarinpoa'.

4

¹ Ni'cochi. Ma'huan chiminpachina, ya'ipi ma'shanënpita, coriqui, inapita ayananpirin.

Hui'nin mashotohuachina, inari ya'huëretërin. Hua'huataponso nipirinhüë', co a'naroáchin maninhüë'. Inaora ma'shanënpita nipirinhüë', piyapinë pochin nicon, co a'naroáchin hua'anëntërinhüë'. ² Hui'napitaquë huarë' a'napitari a'pairin. Hua'huasha ni'ton, natëcaso' ya'huërin. Ina quëran hui'napitohuachina, ya'ipi hua'anëntarin. Pa'pin sha'huirinso tahuëri chachin nanihuachin, hua'anëntarin. ³ Inapochachin canpoanta' co'huara Quisocriso nanamën nitochatërarihuahuë', hua'huaro'sa pochin yonquirëhua'. Nani ma'sha natëtacaso' yonquiconëhua'. Ma'sha a'pocaso', ma'sha nicacaso', inapita sha'huitërinënpoa'. Inasáchin yonquipirëhuahuë'. ⁴ Ina quëran tahuërinën nanihuachina, Yosëri hui'nin a'paimarin. Sanapi quëran nasitaton, piyapi chachin ninin. Cotio quëmapi ni'ton, iráca pënëntërinso' natëcaso' ya'huërin. ⁵ Iráca pënëntërinso' natëtoi, piyapinë pochin nipiraihüë', Quisocriso nicha'ëinpoaso marë' o'marin. Ina imarëhua' ni'ton, iporaso' hui'ninpita pochin Yosë ni'ninpoa'. ⁶ Hui'nin pochachin niconpoa', Ispirito Santo aya'coancantërinpoa'. Ina quëran Yosë nontohuatëhua', Ispirito Santo nohuanton, "Tata" itërehua'. ⁷ Napoaton co huachi pënëntërinso' hua'anëntërinpoahuë'. Hui'ninpita pochin Yosë ni'ninpoa' ni'ton, na'con catahuarinpoa'. Inaora nohuanton, ya'ipi sha'huitërinpoaso' acotarinpoa'.

Iráca pënëntopiso' co natëcaso' ya'huërinhüë'

⁸ Iráca co Yosë nohuitëramahuë'. Nisha nisha ma'sha, mamanshi, inapita të'huatatoma',

mosharama', co inapita yonquicasohuë' nipirinhüë'. ⁹ Iporaso' Yosë nohuitërama'. Inanta' hui'ninpita pochin nicatënguëma', noya nohuitëringüëma'. Nani nicha'ëpirinquëmahuë', ¿ma'marëcha naquëranchin iráca pënëntërinso', a'napita piyapi'sa' natëtopiso', inapita natëtoma', tē'huachinachin cancantantarama'? tēnahuë. Inapita natëapomarahüë', co ina marë' noyápiachin cancantëramahuë'. ¹⁰ Cotioro'sa pochin sahuato tahuëri chinotërama', yoquia'huarai tahuëri'santa', chinotantarama'. Nani pi'ipi nisha nisha niyontopiso tahuëri'sa' na'huërama'. “Ina marë' Yosë noya ni'ninpoa',” topiramahuë', co ina marë' noya ni'ninquëmahuë'. ¹¹ No'tëquën iyaro'sa' a'chintopiranquëmahuë', naniantërama' nimara, tēnahuë. “Topinan quëran a'chintërahuë nimara,” ta'to sëtërahuë.

¹² Canta' iráca ya'ipi pënëntërinso' natëpirahuë', Quisocristo imaca'huaso marë' co huachi ina yonquirahuë'. Ca pochin cancantatoma', canpitanta', iyaro'sa', “Co iráca pënëntërinso' nicha'ësarinpohüë',” ta'toma', Quisocristoíchin imaco huachi. Iráca nicapënguëma' pa'patëra, co no'huiramacohüë', noya nontëramaco. ¹³ Ya'nan a'chintapënguëma', caniorahuë. Canioto, hua'qui' yacapatënguëma', a'chintëranquëma'. Ina nitotërama'. ¹⁴ Chiníquën caniopirahuë', co nocanamacohüë'. Noya natanamaco. “Anquëni pochin Yosë nanamën a'chintërancoi,” itëramaco. Quisocristo noninso pochachin natanamaco. ¹⁵ A'chintohuatënguëmara, pa'yatërama'. Na'con nosororamaco. Nanitërama' naporini, ya'pirama chachin quëchitomacohüë'. ¿Onpoatomata' iporaso

nisha yonquirama'? ¹⁶ No'tëquën pënënanquëma' ni'ton, ¿no'huiramaco ti?

¹⁷ Nisha a'china'piro'saso canpitataquë paatona' noyásha nontopirinënquëmahuë', co tēhuēnchachin yacatahuarinënquëmahuë'. Yaocoiarinënquëma' inapita pa'yatamaso marë'. “Ama Paono natëcosohuë',” itërinënquëma'.

¹⁸ Noyasha yonquiatona', a'chinpachina', a'china'pi pa'yatacaso' ya'huërin. Nipirinhüë', co noyahuë' yonquiatona', a'chinpachina', co pa'yatacaso' ya'huërinhuë'. Canpitataquë ya'huasoco, nóya nontëramaco. Iporanta' co ya'huëpirahuë', noya yonquirapico, topirahuë'. ¹⁹ Na'con iyaro'sa' nosororanquëma'. Hui'nahuëpita pochachin ni'nanquëma'. Ni'co'. Sanapi yahuaihuachina, chiníquën parisitërin. Inapochachin canta' na'con yonquiatënquëma', chiníquën parisitarëso pochin cancantërahuë. Canpitanta' Quisocristo pochachin cancantacamaso' na'con no-huantërahuë. Quisocristoráchin imapatama', oshaquëran ina pochachin cancantarama'. Ina marë' na'con yonquiáranquëma'. ²⁰ Ma'cha inatohua' aco'incoya, topitërarahuë. ¡Inaquë ya'huërahuë naporini, ninontërehua' noya noya niitonhuë! Aquë ya'huërama' ni'ton, “¿Ma'ta' onpochi anoyata'huaso' marë' nicaya?” tēnahuë yonquiato.

Acara, Sara inapita pochin nipiso'

²¹ Natanco iyaro'sa' Moisésë pënëntërinso' yanatëramasopita. ¿Co ya'ipi Moisésë ninshitërinso' natanamahuë' ti? ²² Apraan cato' hui'nin

ya'huëtërin. A'naso' cosonanën hua'huin. A'naso nipirinhüë' sa'in chachin hua'huin, tënin. ²³ Cosonanënso' a'napita sanapi'sa' pochin hua'huanin. Sa'in chachinso nipirinhüë' Yosë nohuanton, hua'huanin. Co'huara hua'huayantëraponhuë', Yosëri itërin: “Ca nohuantonëhuëquë hua'huanaran,” itërin. Yosëri catahuarin ni'ton, hua'huanin. ²⁴⁻²⁵ Iso cato' sanapi'sa' yonquiatoma', nitotoco'. Cato' sanapi'sa' ya'huërin. Inapochachin cato' anoyatërinso ya'huërin. A'naso' iráca pënëntërinso', itopi. A'naso' nipirinhüë', Quisocristo quëran anoyatërinpoaso'. Iráca pënëntërinso' cosona pochin ninin, Acara itopiso'. Iráca cotioro'sa' Arapia parti pa'topi. Ina parti pa'tasoi', Moisésë pënëntërin. Sinai motopiquë cancompachinara, pënëntërin nani ma'sha natëcaiso'. “Co no'tëquën natëhuatëhuahuë', Yosë ana'intarinpoa',” ta'tona', të'huatopi. Ipora huanta' cotioro'saso' Quirosarinquë ya'huatona', pënëntërinso' nanan imasapi. “Ana'intohuachinpoa',” ta'tona', të'huarë'na' ya'huapi. ²⁶ Apraan sa'inso nipirinhüë' co ina pochinhüë'. So'ini noya noya ni'nin. Co hua'anën pochin camairinhüë'. Inapochachin inápaquë nasha Quirosarin ya'huërin. Inatohua' co nisha nisha natëcaso' ya'huërinhuë'. Quisocristo imapatëhua', Sara hua'huin pochin ninëhua'. ²⁷ Iráca Yosë quiricanënquë ninshitaton, naporin: “Co hua'huana'pinquënhüë' niponahuë', nóya cancantëquë'.

Co hua'huanaton iquitaponahuë', capa cancantëquë'.

A'na'ton so'yaton, hua'huanin.

Quëmaso nipirinhüë', na'con na'con amiparinpita ya'huëtarinquën. Ina marë' capa cancantëquë'," itërin.

²⁸ Apraan hui'nin chachin Isaco itopiso'. Yosë nohuanton, ya'huëtërin. "No'tëquën Yosë nontërinco," topachina, ina nohuanton, Isaco nasitërin. Canpoanta' Quisocristo imapatëhua', Yosë nohuanton, huëntonënuë ya'conarigua'. Hui'ninpita pochin ni'ninpoa'.

²⁹ Apraan hui'ninpitaso' co noyahuë' nini'tona', ya'huëpi. Ispirito Santo nohuanton, Isaco nasitërin. Cosona' hua'huinso nipirinhüë', apiraton Isaco aparisitërin. Inapochachin ipora huanta' iráca pënëntërinso' nanan imapisopita aparisitërinënpoa'.

³⁰ Cosona' hua'huinso nipirinhüë', co ya'huëmiatërinhuë'. Ina'ton nasitaponahuë', Yosë co nohuantërinhuë' pa'pin ma'shanënpita hua'anëntacaso'. Apraan nontaton, itapon: "Isaco ya'ipi hua'anëntapon. Napoaton cosonaso', hua'huinë chachin a'paquë' pa'ina'," tënin.

³¹ Napoaton iyaro'sa' Quisocristo nanamën imapatëhua', co pënëntërinso' nanan imacaso' ya'huërinhuë'. Yosëso' co patron pochin piyapitërinpoahuë'. Huëntonënuë chachin aya'coninpoa' ni'ton, hui'nin pochachin ni'ninpoa'.

5

Quisocristo ocoirinpoaso'

¹ Quisocristo nicha'ërinpoa' inasáchin yonquiátëhua' noya cancantacaso marë'. Ina

impatèhua', catahuarinpoa' noya nicacaso'. Napoaton ama naquèranchin iráca pènèntèrinso' imahuasohuè'. Quisocristoráchin yonquia'ahua'.

² Ca Paonoco no'tèquèn sha'huitèranquëma'. Marca niacotohuatama', co Quisocristoíchin yonquiarimahuè'. Ina quèran co anoyacancantarinquëmahuè'.

³ Naquèranchin sha'huitantaranquëma'. Marca niacotohuatama', ya'ipi cotio pènèntèrinso' natècaso' ya'huèrin.

⁴ “No'tèquèn natèhuatèhua', Yosè noya ni'sarinpoa',” topatama', co Quisocristo imaramahuè'. Yosè inaora nohuanton, nosoropirinquëmahuè', Quisocristo naniantohuatama', co huachi catahuarinquëmahuè'.

⁵ Nipirinhue', ina imapatèhua', Ispirito Santo catahuarinpoa'. “Quisocristoíchin anoyacancantèrinpoa',” topatèhua', Yosè noya ni'sarinpoa', tènèhua'. Oshanènpoa' inquitatonpoa', tèhuènhachin noyápiachin cancan quètarinpoa'.

Ina ninarèhua'. ⁶ Quisocristo imapatèhua', co marca yonquiarihuahuè'. A'naquènso' nani niacotopi. A'naquènso nipirinhue' co niacotopihuè'.

Co ina yonquicaso' ya'huèrinhuè'. Cancanènpoa quèran huarè' imacaso' ya'huèrin. “Quisocristo catahuarinpoa'.

Co nonpintarinpoahuè',” ta'tèhua', ya'ipi cancanènpoa quèran natèahua'. Ina natèhuatèhua', catahuarinpoa' nóya ninosorocaso'. Ina pochin cancantohuatèhua', Yosè noya ni'sarinpoa'.

⁷ Canpitaso noya imasapiramahuè', ¿inta nonpintatènquëma', nisha ayonquirinquëma'? tènahuè'. ⁸ Co ina pochin Yosè a'chintèrinpoahuè'. Huèntonènquë aya'coninpoa' ni'ton, can-

canënpoaquë nontarinpoa'. No'tëquën yonquicaso' nohuantërin. ⁹ Ni'co' iyaro'sa'. Pan nipatëra, pi'pian ahuëpocatërinso' acotohuachinara, ya'ipi së'cotërin. Inapochachin pi'pian tëranta' nonpin nanan yonquihuatama', co hua'quiya quëranhuë' ya'ipinquëma' nitapicancanarama'. ¹⁰ Caso nipirinhüë' natëranquëma'. No'tëquën yonquiarama', tënahüë. Siniro catahuarinquëma' ama nisha nisha yonquicamaso marëhuë'. Nipirinhüë', inso tëranta' nisha a'chintohuachinquëma', Yosëri ana'intarin. Chiniquën nanantopirionta', nonpintohuachinquëma', Yosëri ana'intarin.

¹¹ A'naquën nonpinapirinaco. —Paononta' quiya pochin a'chinin. “Marca niacotoco'. Co iráca pënëntërinso' natëhuatamahüë', co Yosë noya ni'sarinquëmahüë',” tënin Paononta', toconpi. Co napopirahuë', nonpinapirinaco. Ina pochin a'chinahuë naporini, co cotioro'sa' no'huiitonacohüë'. “Quisocristo corosëquë chiminin. Inasáchin imapatëhua', anoyacancantarinpoa',” itërahuëso marë' ipora huanta' aparisitarinaco. ¹² Marca niacotacaiso' na'con na'con yonquipi ni'quëhuarë', ya'ipi niyashitëtochinapi naporini, noya noya niitonahuë'.

¹³ Ina pochin, iyaro'sa', nontaranquëma'. Canpitaso' Quisocristo nohuantërinquëma'. Nicha'ërinquëma' ama huachi të'huarë'quëma' ya'huëcamaso marëhuë'. Co huachi ya'ipi iráca pënëntërinso' imacaso' ya'huëpirinhüë', co Yosë nohuantërinhuë' oshahuanacamaso'. Quisocristo imapatama', co noyahuë' yonquiramaso'

naniantacaso' ya'huërin. Ninosoroatoma', nicatahuaco' noya cancantacamaso marë'. A'napita na'con na'con yonquico'. ¹⁴ Iráca Yosë pënëntohuachina, ninosorocaso' na'con na'con nohuantërin. “Quëmaora ninosororanso pochachin a'napitanta' nosoroco,” tënin. ¹⁵ Nino'huihuatama', pa'pi co noyahuë' nisarama'. Tanan ni'niro'sa' niquëtëpiso pochin cancantarama'. Nipinocasonta' co noyahuë'. Ina pochin nipatama', ni'cona ya'ipinquëma' nitapicancantama'.

Ispirito Santo catahuarinpoaso'

¹⁶ Ispirito Santo natëco' catahuainquëma', tënahuë'. Ina catahuahuachinquëma', co noyahuë' yonquiramaso' naniantarama'. Inapita naniantatoma', nóya nisarama'. ¹⁷ Ispirito Santo noyasáchin ayonquiinpoaso' nohuantopirinhüë', ipora huanta' co noyahuë' yonquirëhua'. Ispirito Santoso nipirinhüë' pënëninpoa' ama ina pochin cancantacaso marëhuë'. Co noyahuë' yonquihuatëhua', co nanitërehuahuë' Ispirito Santo natëcaso'. Cato' cancan pochin ya'huëtërinpoa'. Itohuara capini nipatëtätë pochin nipi. Noya cancantacaso' nohuantopirëhuahuë', canpoara co nanitërehuahuë' noya nicacaso'. ¹⁸ Cancanënpoaquë Ispirito Santo nontërinpoa' ma'sona noya nicacaso'. Ina natëhuatëhua', co huachi iráca pënëntërinso' camairinpoahuë'. Ispirito Santo nohuantërinso chachin yonquiarihua'.

¹⁹ Piyapi'sa' inahuara co nanitopihuë' Yosëíchin yonquicaíso'. Co noyahuë' yonquipisopita ni-

totèrèhua'. Co noyahuè' yonquihuachinara, co noyahuè' nipi. Yamonshihuanpi, taparo' nonpi, sanapi sè'huachinachin cancantopi. ²⁰ Co noyahuè' yonquihuachinara, mamanshi moshapi, pènotopi, co nanan anoyatopihuè', co napopi-anachin yonquipihuè'. A'pitatona', a'naroáchin no'huitopi, nìpinopi. A'na huènton a'na huènton co noyahuè' ninicatona' ya'huèpi. Nisha nisha yonquiatona', ya'huèpi. ²¹ Co noyahuè' yonquihuachinara, a'napita ma'shanènpita noyapatonona', no'huipi. No'pipi, pitaro'saquè ca'miatopi, o'omiatopi, a'naratipita nipi. Iráca pènènanquèma'. Iporanta' pènèntaranquèma'. Inapohuatama', co Yosè hua'anèntèrinquè ya'conaramahuè'. Ina pochin nipisopita co Yosè'pa' pantarapihuè'.

²² Nipirinhüè', Ispirito Santo natèhuatèhua', catahuarinpoha' ninosorocaso'. Catahuahuachinpoha', Yosè nohuitatèhua', capa cancantarihua'. “Yosè noya ni'sarinco,” ta'tèhua', sano cancantarihua' ni'ton, noya ninicatèhua' ya'huarigua'. Piyapi'sa' no'huipirinpoahuènta', co yano'huirihuahuè'. Ma'sha onpohuatèhuanta', ahuantarihua'. Nosoroatèhua', nóya nontarihua'. Ispirito Santo catahuahuachinpoha', noya nicarihua'. No'tèquèn nontarihua'; co pi'pisha tèranta' nonpintarihuahuè'. ²³ Ispirito Santo natèhuatèhua': “Caso' noya noyaco,” co tècarihuahuè'. Sano piyapi nicarihua'. Co noyahuè' nicacaso' yonquipirèhuahuè', ina catahuarinpoha' naniantacaso'. Inapohuatèhua', Yosè noya ni'sarinpoa'. Co pènèinènpaso' ya'huaponhuè'. ²⁴ Quisocriso corosèquè chminatón, oshanènpoha' inquitèrinpoa'.

Napoaton canpoanta' ina imapatēhua', co noyahuē' yonquirēhuasopita corosēquē patanantatē pochin nitatēhua', naniantacaso' ya'huērin. Co huachi nohuantarihuahuē' sopai pochin cancantacaso'.²⁵ Ispirito Santo ya'coancantatonpoa', catahuarinpoa' noya nicacaso' ni'quēhuarē', ma'sona tēranta' sha'huitohuachinpoa', noya natēahua'.

²⁶ Ama noya ninēhuaso marē' a'napita nocahuansohuē'. Ninocanpatēhua', a'naroáchin nino'huiarigua'. Itohuara capini ninoyapatēhua', nino'huiarigua'. Ama ina pochin cancantahuasohuē'.

6

Nicatahuacaso' ya'huērinso'

¹ Ispirito Santo natētoma' noya cancan-tohuatama', a'napitanta' catahuaco' ina pochin cancanchina'. A'nasos' co noyahuē' nipachin, ama no'huicosohuē'. Sanoanan quēran pēnēnatoma', catahuaco' co noyahuē' yonquirinsopita nanianchin. Ni'cona canpitanta' sopai minsēchinquēma'.² Ya'ipinpoa' a'na tahuēri ma'sha onporēhua'. A'na tahuēranta' sopai yanonpintērinpoa' co noyahuē' nicacaso marē'. Napoaton nicatahuahua' noya yonquicaso marē'. Panca pē'pēto nicatahuarēso pochin catahuahua'. Inapohuatēhua', Quisocriso natēarihua'. “Ninosoroco,” itērinpoa'.

³ “Caso' noya piyapico,” topatan, quēmaora ninonpintaran, co no'tēquēn yonquiranhuē'. Co insonta' Yosē pochachin cancantērinhuē'. Co Yosē catahuarinpoahuē' naporini, co

manta' noya niitërihuahuë'. ⁴ Ama a'napita napopiso' nicatoma', nitantiacosohuë'. Quëmaora naporanso yonquiaton, nitantiaquë'. Noya cancantohuatan, Yosë noya ni'sarinquën. Ina quëran "Yosë noya ni'sarincó," ta'ton, capa cancantaran. ⁵ A'naya a'nayanpoa' Yosë acorinpoa' ma'sona nicacaso'. Canpoara pë'pëtonënpoa' quëparëso pochin niahua'. A'na tahuëri sacai' nipirinhüë' ahuantatëhua', imamiatahua'.

⁶ A'naquën paatona', nani tahuëri Yosë nanamën a'chinápi. A'chintohuachinquëma', ma'sha quëtoco' ama pahuanchinasohuë'.

⁷ Ni'cona sopai nonpintochinquëma'. Co Yosë tëhuacaso' ya'huërinhuë'. Co insoari tëranta' nanitërinhuë' Yosë nonpintacaso'. No'tëquën yonquico'. Ma'sha sha'patëra, inachachin nitërin. Co nisha nitërinhuë'. ⁸ Inapochachin co noyahuë' yonquirápatëhua', co noyahuë' nisarëhua'. Ina marë' ana'intinpoaso' ya'huërin. Nipirinhüë', Ispirito Santo natëhuatëhua', nani tahuëri catahuarinpoa' noya cancantacaso marë'. Ina quëran Yosë'pa' noya nanpicontarihua'. ⁹ Ama Yosë naniantatëhuahuë', noya niahua'. Noya nicacaso' ama amiahuasohuë'. Chiníquën cancantohuatëhua', Yosë noya ni'sarinpoa'. Ina marë' tahuëri nanihuachin, acanaarinpoa'. ¹⁰ Napoaton ya'ipi piyapi'sa' nosoroa'hua'. Nanitohuatëhua', catahuahua'. Quisocristo imarëhuasopita capini na'con na'con nicatahuahua'.

Piquëran huarë' pënëntërinso'

11 Ca Paonoco apira pi'pian tēranta' caora imirahuē quēran ninshitaranquēma'. Panca ninshiquē ninshitaranquēma'. 12 A'naquēn ipora huanta' marca yaacotarinenquēma'. A'napita cotioro'sari noya nicacaiso marē' inapopi. “Quisocristo corosēquē chiminaton, anoyacancantērinpoa'. Inasáchin nicha'ērinpoa', topatēhua', cotio hua'ano'sa' aparisitarinenpoa',” topi. Ama inapitari no'huicaiso marēhuē' napopi. 13 Co inapita tēranta' ya'ipi pēnētērinso' natēpirinahuē', marca yaacotarinenquēma'. Niacotohuatama', pa'yatapi. “Ni'co'. Nisha piyapi'santa' natētēnēnpoa', marca niacotopi,” tosapi. 14 Caso nipirinhuē' piyapi'sa' pa'yata'huaso' co yonquirahuē'. Quisocristo chiminsoáchin yonquirahuē. Corosēquē chiminaton, anoyacancantērinpoa'. Ni'ton, inaro'co chiminahuēso pochin co ma'sha isoro'paquē ya'huērinso' yonquirahuē'. Naporahuaton, isoro'paráchin pa'yatopisopita co huachi noya ni'ninacohuē'. 15 Marcaso' co onpopinchin yonquicaso' ya'huērinhuē'. Co ina marē' Yosē noya ni'ninpoahuē'. Quisocristo imapatēhua', nasha cancan quētērinpoa'. Ina marē' tēhuēnchinso' noya ni'ninpoa'. 16 Nani no'tēquēn a'chintēranquēma'. Ina imapatama', Yosē piyapinēn chachin nisarama'. Yosē nosoroatēnquēma', noya catahuainquēma'. Asanocancainquēma', tēnahuē.

17 Quisocristo no'tēquēn natērahuē ni'ton, ahuērinaco. Ipora huanta pē'sharinaco ni'ton, cariro'sa' ya'huēarin. Napoaton ama insonta' aquētē huarē' asēchincosohuē' tēnahuē.

18 Ya'ipinquëma', iyaro'sa', yonquiáranquëma'.
Inaora nohuanton, Siniro Quisocristo catahuain-
quëma'. Amen. Nani huachi.

Paono

Yosë nanamën
New Testament in Chayahuita (PE:cbt:Chayahuita)
copyright © 2011 Wycliffe Bible Translators, Inc.

Language: Chayahuita

Translation by: Wycliffe Bible Translators, Inc.

Chayahuita

cbt

Peru

Copyright Information

© 2011, Wycliffe Bible Translators, Inc. All rights reserved.

This translation text is made available to you under the terms of the Creative Commons License: Attribution-Noncommercial-No Derivative Works. (<http://creativecommons.org/licenses/by-nc-nd/3.0/>) In addition, you have permission to port the text to different file formats, as long as you do not change any of the text or punctuation of the Bible.

You may share, copy, distribute, transmit, and extract portions or quotations from this work, provided that you include the above copyright information:

You must give Attribution to the work.

You do not sell this work for a profit.

You do not make any derivative works that change any of the actual words or punctuation of the Scriptures.

Permissions beyond the scope of this license may be available if you contact us with your request.

The New Testament

in Chayahuita

© 2011, Wycliffe Bible Translators, Inc. All rights reserved.

This translation is made available to you under the terms of the Creative Commons Attribution-Noncommercial-No Derivatives license 4.0.

You may share and redistribute this Bible translation or extracts from it in any format, provided that:

You include the above copyright and source information.

You do not sell this work for a profit.

You do not change any of the words or punctuation of the Scriptures.

Pictures included with Scriptures and other documents on this site are licensed just for use with those Scriptures and documents. For other uses, please contact the respective copyright owners.

2014-04-22

PDF generated using Haiola and XeLaTeX on 11 Nov 2022 from source files dated 29 Jan 2022

2b907844-bec1-5cc7-a0e4-401d867c40e7